

عنوان مقاله:

تاثیر بحران نقره بر اقتصاد غزنویان

محل انتشار:

تاریخ نامه ایران بعد از اسلام، دوره 12، شماره 28 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سجاد کاظمی - دکتری تاریخ ایران دوره اسلامی دانشگاه شهید چمران اهواز

علی بحرانی پور - دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز

لیدا مودت - استادیار دانشگاه شهید چمران اهواز

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین منابع مالی اقتصاد غزنویان در دوره متقدم، یعنی از بدو استقرار غلامان به رهبری آلتکین و سبکتکین در شهر غزنه (۳۵۱ق) تا پایان حکومت سلطان محمود (۴۲۱ق) انکا بر نظام غنائیم بود که پشتوانه اصلی ضرب سکه های مرغوب بود؛ اما از دوره سلطان مسعود (۴۳۲-۴۲۱ق) با پیشامد بحران نقره مواجه شدند که طی آن ارزش پول رایج کاهش یافته و همچنین از تعداد ضرب مسکوکات با عیار بالا نیز کاسته شد. از این رو سلاطین متاخر غزنوی برای تامین هزینه های جاری و لشکری خویش به درآمدهای سهل الوصول دیگری روی آوردند. سوال اصلی این است که بحران نقره چه تاثیری بر تطور منابع درآمدی غزنویان داشته است؟ فرض این است که بحران نقره به واسطه کاهش عیار مسکوکات و کمبود آن در تجهیز سپاهیان سبب تطور منابع درآمدی غزنویان از نظام غنائیم در جهت وابستگی بیشتر به عواید نظام مالیاتی گردید. روش مورد استفاده در این تحقیق، توصیفی تحلیلی است که بر پایه شواهد کیفی و کمی و مطالعه سکه شناسی استوار است. نتایج نشان میدهد که کاهش فتوحات در هند، هزینه های ناشی از اختلافات جانشینی و هزینه های هنگفت در امور غیرمولد، دولت غزنویان را با بحران نقره مواجه نمود و به تبع آن سلاطین غزنوی برای جبران منابع مالی اذسترفته، به ویژه تامین مواجب نقدی سپاهیان به شکل حواله و تحمیل های مضاعف به عواید نظام مالیاتی روی آوردند که این مسئله نیز بر دشواری حکمرانی آنان افزود.

کلمات کلیدی:

غزنویان، اقتصاد، بحران نقره، نظام غنائیم، نظام مالیاتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1565672>

